

באמת ברבנו יונה (שע"ד י"א) כתב ש"תלמוד תורה כנגד כולם" - רק בלשם שמים, וזה לכאורה חידוש גדול. זה פשוט כך. אבל הרי אמרו "לעולם יעסוק אדם שלא לשמה וכו'" הביאור הוא שכאשר לומד שלא לשמה זה כנגד כולם - של הלא לשמה, ובלימוד לשמה זה כנגד כולם ממש גם כנגד לשמה.

שמעתי ששאלו את רבנו מה העצה לחשקת התורה, והשיב: כל ימיו בעמוד וחזור קאי. השאלה האם זה להדיא בחז"ל או סברא. השיב: זה מה שהמציאות מוכיחה.

קביעות ומחייב עצמו ללמוד תורה - עול תורה

ב' בחוקותי י"ב אייר ע"ד. ספרתי לרבנו בכאב כי לשיבת... יש חובות 2 מיליון ושלוש מאות אלף דולר (ומתייגעים רבות להחזקת התורה).

אח"כ אחרי כמה דקות פנה רבנו אלי ואמר לי: אני בעל חוב יותר ממך. עדיין לא גמרתי את שבת מה שאני חייב [סדרי הדפים במסכת שבת שבאותו יום היה חייב לסיימם לפי סדריו].

למחרת שאלתי. רבנו רגיל לקרא לסדרי לימודו כל יום "חובות", מה מקור שם זה? אע"פ שאני אומר בלי נדר מ"מ דבר שאני רגיל בזה הוי כעין חוב, וגם אבא קרא לסדרים הקבועים שלו חובות.

רבנו אמר לי אמש שלא סיים את החובות. שהוא כעת במס' שבת במה מדליקים, אבל זה הרי לא פרק קשה. הדבר לא תלוי בקל אלא בדפים, אם זה הרבה גמרא או לא, ושם הם דפים גדולים, אגדתא זה יותר הרבה ולוקח יותר זמן.

אמרו בשם הגר"א כי ברכות היא המסכת הארוכה ביותר, ואחרים טענו שבבא בתרא הארוכה ביותר, ורח"ש קרליץ בהיותו בלומז'ה בדק את זה ואמר שברכות באמת יותר ארוך.

אני מתפעל שהיה להם זמן לזה. גם זה תורה לבדוק דבריו של הגר"א.

מדוע ביטל רבנו את קבלת הקהל?

בעת קבלת קהל פלוני שאל את רבנו האם מבואר בחז"ל שנבוכדנצר היה גבוה טפח בלבד, רבנו השיב כי נכון הדבר, ובאותה שעה שהשואל היה בחדר מיד חיפש את המקור, אך לא מצא מיד, והפסיק את קבלת הקהל והתאמץ לחפש את דברי חז"ל במקורן [ע"י ילקו"ש דניאל רמז תתרט"ב], באומרו כאשר אבוא לעולם הבא לא